

Sygn. akt : VU 84/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2014 r. w Legnicy

sprawy z wniosku K. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania K. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 10 grudnia 2013 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 10 grudnia 2013 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy K. P. prawo do emerytury od dnia 12 listopada 2013 roku,

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Sygn. akt VU 84/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 grudnia 2013r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy K. P. prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych 15 lat.

Od powyższej decyzji odwołał się wnioskodawca domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu wniósł o zaliczenie mu do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia: od 20 czerwca 1974r. do 30 czerwca 1990r. w Przedsiębiorstwie (...)w G. na stanowisku kierowcy ciągnika rolniczego.

W odpowiedzi na odwołanie, ZUS Oddział w L. wniósł o jego oddalenie, uzasadniając swoje stanowisko jak w zaskarżonej decyzji. Dodał, iż nie dokonywał oceny charakteru pracy wnioskodawcy w okresie wskazanym w odwołaniu, gdyż nie przedłożył on żadnych dokumentów potwierdzających wykonywanie takiej pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd ustalił:

K. P. urodził się (...).

Na dzień 1 stycznia 1999r. wykazał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Nie przystąpił do OFE.

W dniu 12 listopada 2013r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

(bezsporne)

K. P. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, od 20 czerwca 1974r. do 30 września 1990r. w Przedsiębiorstwie (...) w L. – Zakład (...) w G. na stanowisku kierowcy ciągnika. W tym okresie kierował ciągnikiem marki U. (...) i U. (...). Przewoził tymi pojazdami materiały budowlane na budowy prowadzone przez zakład, między brygadami wykonującymi różne prace budowlane, przewoził wsporniki do obór ze S. (przez kilka lat na kilka budów), które ładowane były na specjalne przyczepy do przewozu dłuźcy. Prace te wykonywał przez cały rok, niezależnie od warunków pogodowych. Nie wykonywał innych prac.

W tym zakładzie pracowało przeciętnie 5 kierowców ciągników. Samych ciągników było więcej. W okresie napraw czy konserwacji ciągnika wnioskodawcy on sam był kierowany do pracy na innym wolnym ciągniku. Innych prac nie wykonywał.

Uprawnienie do kierowania ciągnikami miał od 1970r., zaś kat. B, do kierowania innymi pojazdami uzyskał w 1991r.

Dowody:

- akta emerytalne wnioskodawcy: kopia akt osobowych, w tym umowa o pracę z 19.06.1974r. k.18, angaże k. 15-16 świadectwo pracy z k. 9, podanie o przyjęcie do pracy k.20, kwestionariusz k. 21,

- zeznania świadków: M. B., M. C. k. 22-22v.

- wyjaśnienia wnioskodawcy k. 22v.

Sąd zważył:

Odwołanie K. P. jest uzasadnione.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 pkt 2., tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy- w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Stosownie do treści przepisu art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (DZ.U z 1983 r., nr 10, poz. 49) okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Przewidziane w § 22 powołanego rozporządzenia ograniczenia dowodowe dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca może udowadniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok SN z dnia 02.02.1996 r., II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239).

Bezspornie, wnioskodawca na dzień 01 stycznia 1999r. posiadał wymagane 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, na dzień złożenia wniosku o emeryturę nie przystąpił do OFE i miał ukończone 60 lat.

Dokonując ustaleń w zakresie charakteru pracy wykonywanej przez wnioskodawcę, w spornym okresie, Sąd oparł się przede wszystkim na kopiach akta osobowych zawartych w aktach ubezpieczeniowych z jego zatrudnienia w (...) w G. oraz na zgodnych zeznaniach świadków i wyjaśnieniach samego wnioskodawcy.

Jak wynika z zebranego materiału dowodowego, wnioskodawca w okresie będąc zatrudniony od 20 czerwca 1974r. do 30 września 1990r. (16 lat i 11 dni) w Przedsiębiorstwie (...) w L. – Zakład (...)w G. na stanowisku kierowcy ciągnika, kierowcy – stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace określone w wykazie A, dziale VII, poz. 3 powołanego rozporządzenia tj. prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych.

Nie ma przy tym żadnych wątpliwości co do charakteru wykonywanych przez niego prac. Zgodnie ich charakter opisują świadkowie M. B. i M. C. oraz sam wnioskodawca. Charakter zatrudnienia potwierdza również dokumentacja zgromadzona w aktach osobowych, a szczegółowo powołana w części ustaleń faktycznych.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności, uznać należało, że wnioskodawca, w oparciu o przeprowadzone w postępowaniu dowody wykazał wymagane 15-lat pracy w warunkach szczególnych.

Z powyższych względów, sąd w punkcie I wyroku, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kodeksu postępowania cywilnego, zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 10 grudnia 2013r. znak: (...)w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od 12 listopada 2013r. tj. od daty złożenia wniosku o emeryturę.

W punkcie II wyroku, Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Zgodnie z treścią art. 118 pkt. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – w przypadku ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego – organ rentowy wydaje decyzję w terminie 30 dni, przy czym za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do

wydania decyzji uważa się dzień wpływu do Zakładu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych - stanowi , że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności .

W rozpoznawanej sprawie okoliczności niezbędne do przyznania wnioskodawcy prawa do żądanego świadczenia zostały wyjaśnione na etapie postępowania sądowego. Dopiero bowiem w wyniku przesłuchania świadków i samego wnioskodawcy oraz analizy dokumentacji zawartej w aktach osobowych i aktach ZUS możliwe było dokonanie oceny charakteru prac wykonywanych przez skarżącego w spornym okresie zatrudnienia i zakwalifikowania tych prac według obowiązującego wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Reasumując, sąd uznał, iż - wydając decyzję w dniu 10 grudnia 2013r. - organ rentowy nie popełnił błędu, skutkującego odpowiedzialnością za opóźnienie w przyznaniu świadczenia. W tym stanie rzeczy, sąd orzekł jak w punkcie II sentencji wyroku.